

NAPREJ!

Vse za napredek slovenskega ljudstva!

Časopis »NAPREJ!« izhaja dvakrat mesečno, in sicer 4. in 18. — Uredništvo, administracija in ekspedicija je v Ljubljani, Dunajska cesta št. 20. — Vse denarne pošiljatve je pošiljati na naslov: »Delavska tiskovna družba v Ljubljani, r. z. z o. z.« — Vse dopise in spise na uredništvo. — Naročnina za celo leto: K 2.50, za 1/2 leta K 1.25, v Nemčijo K 3.—, v Ameriko K 4.60. — Posamezne številke 8 vin.

Naročnikom „Napreja“.

Oprostite, ali izpregovoriti moramo resno besedo; tisti, ki se jih tiče, naj si jo vzamejo k srcu!

Peta številka je že današnja, ali marsikdo je pozabil plačati svojo naročnino še za tekoče leto. To ni prav! Tudi nekaj kolporterjev je, ki pozabijo storiti svojo dolžnost! Tako ne sme iti na noben način naprej!

Zato prosimo danes, naj vsakdo stori svojo dolžnost. Vsem nam se gre za to, da bi se naš »Naprej!« še povečal, da bi prinašal še več novic, nego jih prinaša. Uredništvo stori vse, kar more, sotrudniki tudi. Treba je še, da se še naročniki in kolporterji pridružijo — pa pojde. Torej!

Kaj bo s starostnim zavarovanjem delavskega ljudstva?

Državni zbor je ministrski predsednik Bienert pred mesecem dni zaključil! Vsi predlogi in načrti so s to zaključitvijo padli v koše brez dnov. Med temi je tudi načrt starostnega zavarovanja. Oči delavstva cele Avstrije so bile vprte v parlament, polne so bile upov in nad, da bo saj ta parlament, ki nosi ponosni naslov »ljudskega zbora«, izvršil svojo dolžnost napram stotisočemu in milijonom nepreskrbljenega delavskega ljudstva. Pa — brezvestnim nacionalnim poslancem v državnem zboru se je zdelo veliko prijetnejše, kregati se med seboj za napise na raznih želez-

ničnih postajah, za medsebojno govorjenje uradnikov po pošlah in podobnih uradih, za bumel po praških ulicah, nego da bi v pametnem in modrem delu rešili delavsko ljudstvo ogromnih skrbi za stara leta, za dobo, ko postane delavec onemogel, za življenje onih, ki še ostanejo na svetu, ko umre živitelj rodbine.

Govori se sedaj, da bo sredi marca državni zbor zopet sklican. Vlada hoče, da jej dovolijo poslanci njene zahteve. Naštevajo celo vrsto stvari zase...

Kaj pa naj store poslanci? Prvo je ljudstvo, potem pride drugo! Starostno zavarovanje delavskega ljudstva mora priti prvo na dnevni red! Delavstvo terja, da se začne takoj pripravljati odplačilo za veliki dolg, ki ga dolguje delavstvu država. Dovolj je zavlačevanja. Roke proč, sovražniki delavstva in njegove mirne brezskrbne bodočnosti!

Zavarovanje samostojnih (kmetov in obrtnikov) se naj loči od delavskega zavarovanja. Reši se naj oboje povoljno. Prvo in najbolj pereče je seve delavsko zavarovanje. Načrt je jasen; zadnji zbor delavskih bolniških blagajen je precizno označil delavsko stališče in delavske želje. Izgovori ne veljajo nobeni. Kdor hoče zavlačevati rešitev in ureditev, ta je sovražnik, in boj mu bo treba napovedati na celi črti.

Klic delavstva Avstrije je danes: sem s parlamentom, in sem z zavarovanjem za starost, onemoglost, za vdove in sirote.

Delavska tiskovna družba v Ljubljani.

1. svečana t. l. se je vršil II. redni občni zbor „Delavske tiskovne družbe v Ljubljani“. Predsednik upravnega odbora sodr. Anton Kristan je pojasnil početek, razvoj in procvit zadruga. V Idriji se je otvorilo najpopreje založništvo časopisa „Naprej!“, ki je v zmislu sklepov strankinega zbora v Trstu l. 1907 začelo izdajati brošure, ki naj bistre pomen in zmisel socializma po Slovenskem. V juniju 1908 pa so se pravila „Del. tiskovne družbe v Ljubljani“ po sodnji registrovale. Kapital je zopet dala Idrija. Združeni rudarji so dali okrog 2000 kron, združene žene in dekleta po „Vedi“ pa 500 kron. Tudi danes — dejal je sodr. Anton Kristan — tvorijo večino (nad polovico) članov družbe idrijski rudarji, ki imajo tudi v nji $\frac{9}{10}$ kapitala vloženega. — Po drugih krajih (Ljubljana, Zagorje, Trbovlje i. t. d.) je doslej malo odmeva, kar je žalosten znak. — Delo polovice prvega leta imamo za seboj. 14 brošur v 34.000 izvodov in pa 12 zvezkov „Napreja“ v 50.000 izvodov smo natisnili. Delo je šele započeto. Želeti je, da se delavci vse bolj oklenejo „Delavske tiskovne družbe“, kajti pomen njen za naše delo je velikansk.

Sodr. A. Kristan je nato obrazložil računski zaključek, ki se je soglasno odobril. Čisti dobiček se je odkazal rezervnemu fondu.

Upravni odbor se je konstituiral tako-le: predsednikom sodr. Anton Kristan, odbornikom sodr. E. Kristan, Iv. Kocmur, Iv. Mlinar in Iv. Straus.

Nadzorstvo tvorijo: sodr. dr. H. Tuma, V. Kukovec, Ignac Sitter, Miha Čobal in Jos. Petrič.

Pri raznoterostih je bilo obilo debate. Zbor se je izrekel za predlog predsednika sodr. Ant. Kristana, da prevzame družba „Rdeči Prapor“ v režijo pod precizno izraženimi pogoji.

Na sploh pa se je pojavila želja, naj bi delavstvo v obilnejšem številu pristopalo v družbo ter podpiralo njene edicije. Veselje se je izrazilo nad lepim napredkom lista „Napreja“.

Tudi mi želimo, da bi bilo sedanje leto za „Delavsko tiskovno družbo“ še vse uspešnejše nego je bilo lansko. Kdor želi pristopiti v „Delavsko tiskovno družbo“, naj se oglasi bodisi pismeno ali ustmeno v pisarni na Dunajski cesti štev. 20. Pristopnina znaša 1 K, delež pa 25 K. — Na delo!

LISTEK.

Tajnosti španske inkvizicije.

Spisal M. V. de Fereal.

11. nadaljevanje.

„Dosedaj še ne!“ zasiče Manofina, ki je vzrastla kar s tal, in zabode Familiarja z nožem v levi bok.

Enrikes se strese od grozne bolečine in zakliče:

„Na pomoč!“

Dva roparja sta pustila gubernatorjevo hčer svojim tovarišem in tekla na pomoč familiarju. Fresko pa ni čakal na pomoč, na prvi krik ranjencev skoči na Manofino. Enrikes pa ni poznal vsled teme napadalca, zato je napadel Kuerpa de Hjero in začel z njim grozovit boj.

Med tem je Koko privel oba tista roparja, ki sta nesla gubernatorjevo hčer do kočije. Položila sta Dolores vanjo in pobegnili, ne čakajoč konca borbe.

Koko se je boril z mislijo, ali bi čuval gubernatorjevo hčer, ali pa hitel tovarišem na pomoč. Nekaj trenutkov se je obotavljal, toda hitro ga je premagal njegov bojni nagon. Brzo pohiti na borišče in dospel je ravno še o pravem času, da osvobodi kuerpa de Hiero, ki se je kljub svoji levji srčnosti in orjaški moči komaj upiral trem nasprotnikom, dvema žbiroma in Enrikesu. Čeravno je bil ranjen, se je vendar boril kakor pobesnel.

Algvasilov prihod je položaj izpremenil. Služabniki inkvizicije so, boreč se, skušali priti do mostu, kjer je čakala kočija. Na drugi strani pa so tudi Garduniji napeli vse sile, da jih pritirajo do tja, v nadi, da bodo potem ž njimi lahko opravili. In res, komaj sta bila žbira stopila na trijanski most, že so ju Garduniji smrtno ranili ter pahnili v vodo. Enrikes, oslavljen od prevelike izgube krvi, se je zgrudil nekaj korakov oddaljen na tla. Kuervo de Hiero, misleč, da je mrtev, se vrne, ga vzdigne ter vrže preko ograje v reko.

V tem se je vrnil Koko s kočijo, v nadi, da Manofini, ki je imel nasproti sebi Fraska, ne bo posebno težko, premagati ga. Ampak prevaral se je. Frasko, videč, da bo le težko obvladal gvapa, mu vrže svileni zanjko okoli vratu.¹⁾

V tem hipu je bil Manofina zgubljen in njegova srčnost in spretnost mu nista mogli več

pomagati. Zadrtnjen s smrtonosno vrvico je izgubil sapo in moč. Nož mu pade iz roke, oči mu pokrvavé in se izbulijo, pogled mu zatemni in Frasko je že zamahnil z bodalom, da mu prebode srce.

Zdajci ga udari Kulevrina s svojim malim andaluzijskim bodalom po roki. Devojka je hitela prerezati vrvico, ki je tiščala Manofina za vrat; Gvapo se je namreč kljub vsem bolečinam še vedno držal na nogah.

„Hvala Ti, Kulevrina!“ zahvali se jej Manofina in jej stisne roko. „Ti si dobra, srčna devojka in naš mojster Te bo nagradil.“

„Ne maram nagrade od mojstra; dati mi jo moraš Ti!“

„Jaz?“ vpraša Gvapo začuden. „Govori, kaj želiš? Zaklinjam se pri materi vseh žalosti, da izpolnim, pa zahtevaj, karkoli hočeš.“

„Manofina,“ odvrne ona, prijemši ga za roko; „zahtevam od Tebe pomilostitev don Estevana iz Vargasa.“

„Kulevrina,“ vsklikne Gvapo ves presenečen; „Ti zahtevaš nekaj, kar se ne more zgoditi. Kaj Te briga smrt tega mladega kavalirja?“ vpraša Manofina poln nezaupanja.

„Ni jih treba omračiti, kateri se ljubijo,“ odgovori serena; kajti gubernatorjeva hči bi umrla od jada, če bi jej vzeli ljubljence, kakor bi tudi jaz umrla, če bi te bili včeraj ubili, Manofino moj dragi!“

„Na to Ti ne morem dati nobenega zagotovila,“ odvrne Gvapo, boreč se z mislijo, ali naj bi storil to, v kar ga je vezala njegova dolžnost, in bil je žalosten, da ne bo storil po volji one, ki ga ljubi.

Sirena povesi glavo in zaihti.

„Ne joči tako, dušo moja,“ jo Gvapo tolaži ter nežno pritisne na svoje prsi; „bom poizkusil, kaj se da napraviti.“

Medtem sta Koko in Kuerpo de Hiero Dolores, ki je bila še vedno nezavestna, dvignila z voza.

„Kaj naj storimo s senjoro?“ vpraša Monofina, ko se mu približa Koko.

„Idite z menoj in pazite!“ odgovori Algvasil.

Koko in Kuerpo de Hiero odideta v hišo aposteljna, ki se je nahajala na drugi strani Gvadalquivira.

Monofina in serena jima v nekoliki razdalji sledita, zagotovljena, da sta zavarovana zoper vsak vnovičen napad od strani inkvizicije.

Peto poglavje.

Meniške razuzdanosti.

Palača velikega inkvizitorja Petra Arbuesa je bila ogromna in krasna mavriška zgradba, v kateri je nekdaj živel sevilski kralj. Skozi prekrasne vrtove, polne najlepših cvetic in krasnih nasadov, se je prišlo do osamljenega kioska (hišica), ki je nekoč služil za kopalnico. Pohotni Arbues pa ga je določil v drug namen.

Ta kiosk, daleč od poslopja in popolnoma med gostim zelenjem, je bil običajen prostor za vesele sestanke velikega inkvizitorja z njegovimi ljubimci. Tu so se udajali škofje in patri pohotnostim, prekašajoč drug drugega v razuzdanostih, kakršnih bi si noben posvetnjak ne mogel niti izmisliti. Tu so pokazali vso svojo popačenost in poltenost, ki so jo morali v navadnem življenju prikrivati.

Ti ljudje so združevali v sebi tako divje želje in pohlepnost, da so le v krvi in mesenih ekscesih našli nasičenje svoje brezmejne pohotnosti. Delali so, kakor da se je sam satan v njih vtelesil, kajti čisto so pozabili, da so služabniki Kristusovi.

Bila je polnoč. V sredini elegantne dvorane osamljenega kioska je stala miza. Strop je bil okrašen z arabeskami,¹⁾ dragocenim delom mavriških umetnikov. Po stenah so krasne freske predstavljale vsakovrstno cvetje in tako oponašale prirodo, da bi jim ta bila lahko zavidna. Tupatam je umetniški okus inkvizicije okrasil stene z razboritimi dogodki iz mitologije. Moral bi biti svetnik, da se ne bi razljutil ob pogledu na te poltene slike.

Salon je bil potlakán z bogatim mozaikom, a na mizi je bilo nagrmađeno najredkejše ovočje in najodbranejše jestvine v posodah iz kristala in kitajskega porcelana. Vino keresko, tintarotsko, sladka kapljica z Malage, sok od banane, donešen iz Amerike, vsa ognjena vina, proizvod žarečega podnebja, so se točila v potokih gostom, ki jim je predsedoval njegova prevzvišenost, gospod veliki inkvizitor seviljski.

¹⁾ Španci, zlasti pa Andaluzijci so veliki veščaki v metanju te zanjke. Familijari svetega sodišča niso bili skoro nikoli brez nje.

²⁾ Arabeske: okrasni (slike), predstavljajoči lepo zamotane ali zaokrožene rastline, živalske in človeške podobe.

³⁾ Mitologija: nauk o bogovih. Vsaka vera ima svojo resnično in izmišljeno zgodovino. Katoliška se opira na zgodbe svetega pisma; mohamedanska na koran; židovska na talmud

i. t. d. Zgodbe, opisane v raznih knjižicah in spisih, so deloma popolnoma izmišljene, deloma pa popačene in tendenčno zasukane. Bajke iz poganskih (grške in rimljanske) dob, ko so bogovi hodili še po zemlji, se splošno označuje z mitologijo.

Dalje prih.

:: Našim rodbinam priporočamo ::

Kolinsko cikorijo !!

Z M E S.

Velika nesreča v rudniku na Angleškem se je zgodila sredi meseca februarja. V premogovniku Weststentley so se vneli plini in nastala je strašna eksplozija. Nad 110 mrtvih rudarjev kaže grozno posledico te eksplozije. Tako je delo rudarja! Taka njegova usoda!

Za koga skrbe krščanski socialci v Avstriji? V prvi vrsti zase. Marsikdo je slišal že o dr. Gessmannu, generalu krščanskih socialcev na Dunaju. Ta je takole preskrbljen:

8000 kron	penzije kot kustos vseučil. knjižnice,
20000 "	penzije kot minister, ki „si ga je cesar pridržal za daljše službe“,
8000 "	plače kot dež. odbornik na Dunaju,
6000 "	dijet kot državni poslanec,
4000 "	dijet kot deželni poslanec,

46000 kron skupaj . . . Ni veliko!

Dr. Weisskirchner je precej boljši, kajti on „vleče“:

21000 kron	penzije kot ravnatelj mestnega magistrata na Dunaju,
40000 "	plače kot trgovski minister,
6000 "	dijet kot državni poslanec,
4000 "	dijet kot deželni poslanec,

71000 kron skupaj. — Mislimo, da ta krščanski revček pač tudi ne trpi pomanjkanja. Preskrbljen je precej dobro!

Unija rudarjev v Avstriji je tudi v l. 1908 pokazala jako lep napredek. Leta 1903 so rudarji ustanovili Unijo. Takrat je štela 5997 mož, v letu 1904 jih je bilo že 11.531, leta 1905 — 17.749, l. 1906 — 27.989, l. 1907 — 30.715. Za l. 1908 pa je bilo konec 31. decembra rednih članov 32.613, in to takšnih, ki so odračunali vseh 52 tedenskih doneskov za leto 1908. Člani so razdeljeni tako-le: okraj Komotov-Most-Teplice 3967, Falknov-Elbogen 2319, Plzen-Mies 2799, Kladno-

Slany 2443, v Moravski Ostravi 15.669 članov, severni alpski kraji 3404, južni alpski kraji 1476. Napredek je lep povsod. Pravzaprav je seveda število članov še večje, ker mnogo članov ni do konec decembra popolnoma poravnalo svoje članarine. — Leta 1908 se je članom Unije izplačalo bolniščine 56.678 kron; velika številka, zlasti če se pomisli, da znaša bolniščina le 30 vin. na dan, in da se prejemlje šele po osmem dnevu bolezni. Brezposelne podpore se je dalo 8775 K, za pravovarstvo 9259 K, potovalne podpore 638 K. Izdatki pogrebne fonda so znašali 18.260 K. — Fluktuacija med rudarji je velikanska. Leta 1908 je pristopilo v Unijo 8703 članov, izstopilo pa 7024. Kaj pove to? Da je večina teh „odpadlih“ odšla iz Avstrije v Nemčijo in Ameriko. V Avstriji se rudar organizira. Ko dobi potovalno legitimacijo, hajd čez lužo . . . Seve je še obilo rudarjev neorganiziranih. Naloge, ki čakajo Unijo, so še velike! V naših krajih je 1476 rudarjev organiziranih. To je majhno število. Ni častno. Idrija, Zagorje, Trbovlje, Hrastnik in Kočevje bi morali imeti najmanj še enkrat toliko organiziranih. Kaj je dobra organizacija za rudarje, to kaže Unija. Zato, rudarji po Slovenskem — vsi do zadnjega v Unijo rudarjev!

„Črno knjigo“ je izdal te dni bogat in neodvisen rimski prelat, v kateri podrobno navaja, kako se v Vatikanu gospodari z denarjem, ki ga ljudstvo daruje kot „Petrov vinar“. V Vatikanu imajo tudi ženske precejšnjo besedo in navaja pisec celo vrsto ljubavnih romanov, v katerih igrajo prvo vlogo razni kardinali. O priliki omenimo kaj več.

Kako nastajajo socialno-demokratske defraudacije. Kadar se bližajo kake volitve, klerikalno časopisje kar na debelo producira socialistična poneverjenja, da bi tako očrnilo delavsko organizacijo in njene voditelje. Ker ne morejo pisati resnice, si izmišljajo razna imena, da trditev izgleda bolj verjetna. Včasih so pa tako predrzni, da se polotijo celo resničnih ljudi, vsled česar se jih lahko zgrabi za vrat in tira pred sodišče. Te dni je bila na Dunaju obsojena na 5 dni zapora klerikalna tobačna delavka Wisshübler, ker je obrekovalcem sedla na lim pa pripovedovala okoli, da je sodruginja Kadlec poneverila 150 K organizacijskega denarja. Ne gre vedno gladko. Tudi „Slovenec“ se vedno oglašja in pripoveduje o defraudantih, ki nikdar niso živeli.

Iz idrijskega okraja.

Občni zbor „Društva za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Idrija“ se vrši dne 7. marca t. l. ob 9. uri dopoldne v telovadnici c. kr. rudniške ljudske šole s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika, blagajničarice in računskih preglednikov. 3. Izpremenitev § 6, 2. odstavka društvenih pravil, da se odloči za pravne osebe mesečni prispevek na 50 v. namesto dosedanjih 4 K. 4. Slučajnosti. V Idriji, dne 16. svečana 1909. — Odbor.

„Naša Moč“ se prav rada zaganja v posamezne sodruge v Idriji. No, povedano bodi temu umazanemu listu, da se za njegove neumnosti prav nič ne brigamo. List, ki je tako nesramen, da si ne upa drugače izhajati, kot če ima za odgovornega urednika državnega poslanca, ki je večinoma imun, ne more žaiiti poštenih idrijskih delavcev.

„Klerikalci“ zavlačujejo namenoma volitev v občinski odbor. Mislijo, da si bodo pridobili še kaj novih volilcev. No, no — vse nade take stranke, kot je klerikalna, morajo pri zavednih ljudeh postati ničevne. Klerikalci so bili in so nasprotniki poštenega delavstva. To bodi pribito!

Kazen bivšim občinskim odbornikom se že izterjava potom rubežni. Cel teden že hodijo občinski uslužbenci po hišah bivših odbornikov in popisujejo imetje, ki bi se imelo na dražbi prodati. Pričakujemo, da naše pametno občinstvo ne bode delalo štafaže klerikalnemu nasilju pri dnevu dražbe. Ako pa Osvald ali gerent potrebuje ta božjih podob, naj samo prideta k dražbi.

Ljubi svojega bližnjega kot samega sebe, je bil prvotni nauk Kristusov. Njegovi nasledniki pa pravijo: uniči ga, ubij ga, ako se ne uklene črni kuti in ni tvoj ponižni sluga. Ni še dolgo od tega časa, ko je znani župnik Lah tožil nekaj ljudi, ki so vsled svoje človeške slabosti menda grešili na njegovi časti. Med temi je bil tožen tudi sodr. Botagel, ki pa ni bil kaznovan, ker mu Lah ni mogel nič dokazati. To pa ni bilo po volji pobožnemu tožitelju, napravil je priziv na deželno sodišče v Ljubljano. Človekoljubni božji namestnik hoče na vsak način kazni ... Odpuščaj jim, je rekel Kristus ...

Volitev volilnih mož v glavni zbor bratovske skladnice se je izvršila enoglasno za naše soc.

dem. kandidate. Obžalovanja vredno je le, da je premalo zanimanja za tak rudarski inštitut kot je bratovska skladnica. Seveda, živahnost se navadno vidi le tedaj, če izkušajo vse stranke srečo s svojimi kandidati. Tega pa pri nas ni, ker nima nobena nasprotna stranka toliko svojih pristašev, da bi jih mogla kandidirati v tako obsežni odbor, kakršen je ravno pri volitvi glavnega zbora bratovske skladnice potreben. Pri teh volitvah se je pa udeležilo še razmerno veliko število rudarjev, zlasti ker jih iz Sp. Idrije in okolice ni prišlo vsled hude zime prav nič na volišče. Oddanih je bilo nekaj nad 400 glasov.

Val. Treven je umrl. Bil je hud nasprotnik socialne demokracije in organiziranega delavstva in fanatičen klerikalec. Svoj čas je igral v Idriji veliko vlogo, sedaj pa je živel pozabljen v krogu rodbine in katoliških društev.

Pomanjkanje drva se čuti prav občutno med rudarji. Zima je huda, erar pa čaka, kdaj bode povodenj prinesla drva. Ker pa veliko rudarjev in profesionistov še za lansko leto ni dobilo drv, a sila je velika, je sklenil zadnji javni rudarski shod, da stori v tem oziru krajevni delavski odbor rudarske zadruga primerne korake, kar se je tudi zgodilo. Erar pa do danes še ni odgovoril. Zahtevamo zato takoj rešitve tega vprašanja, ker je sila velika.

Poziv. Ker sem podpisana dne 7. svečana t. l. ob priliki katoliške veselice bila zaposlena v gostilni pri „Črnem orlu“ in mi je bila ta večer od neke znane mi osebe odnešena pelerina, vredna 18 K, pozivljam dotično osebo, da mi tekom 8 dni vrne vzelo pelerino na tisto mesto, odkoder jo je vzelo, ako ne, izročim zadevo pristojni oblasti.

V Idriji, dne 27. februarja 1909.

Ivana Pelhan.

Posvetovanje članov občnega konsumnega društva bode v soboto, dne 6. marca ob 9. uri zvečer v prostorih rudarskega društva. Ker je sestanek zelo važen, se prosi vse člane, da se ga gotovo udeležijo.

Vabilo k občnemu zboru socialističnega društva „Naprej“, ki se vrši dne 14. marca t. l. v prostorih rudarskega društva točno ob 9. uri dopoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo odbora; 2. Volitev odbora; 3. Poročilo strankinega zbora in razprava o organizaciji; 4. Razno-

terosti. Vsi člani politične organizacije se pozivajo, da se zbora v mnogobrojnem številu udeležijo.

Odbor.

Iz Dolov pri Idriji. Dolgo že ni bilo iz tega kraja nobenega glasu v kakem antiklerikalnem listu. Ker se pa „Slovenec“ in Domoljub“ večkrat vtika v naše razmere, je naša dolžnost, da mu odgovorimo par besedi na njegove neumne dopise.

Iz njegovega zadnjega dopisa z dne 24. decembra 1908 „Telovadne odseke . . .“ je razvidno, da g. Lovretu Lahu ni po volji izid zadnjih deželnozborskih volitev v tukajšnji občini. Ne gre mu v glavo, kje je dobil obč. tajnik 16 glasov za soc. dem. kandidata in to celo brez vsake agitacije, pri tem ko je nagnal skupaj vse svoje nevedne ovčice s pomočjo svojih petih agitatorjev. Prvi je njegova „telesna straža“ „Šostarjev Tone“, kateri je tudi občinski odbornik ter je znan povsod kot izvrsten govornik — takoj imenovan „Slovenec“. Drugi je „Lomar“. Ta mora seveda na komando g. Lovreta tudi agitirati — kot preglednik računov posojilnice na Gorah. Tretji je „Mravliškovi Franci“ oziroma njegova mati, katera je posebno za časa državnozborskih volitev pokazala svojo krščansko hvaležnost.

Četrti je „Matjažev Joki“ po zmožnosti prvi za župnikom v zavraški vasi. Ta izvršuje povelja svojega očeta „Matjaža“ ter piše razne pritožbe glede zidanja šole v Zavracu na deželni odbor. Za te pritožbe pa ne more dobiti skoraj nobenega podpisa v Zavracu, ampak jih mora loviti po drugih občinah. Peti je pa „Slabetov Matic“, kateri pa se bo moral sedaj kot trgovec drugače obnašati, ako bo hotel, da bodo kupovali Z vračani njegovo blago. Pripomniti moramo, da je zadnje tri agitatorje odstopil g. Lovretu zavraški g. župnik, ki jih vsled starosti ne more več brzdati in na pravi poti obdržati. Kljub temu, da je šest možakarjev agitiralo za klerikalnega kandidata, je dobil ta le 37 glasov. Torej pride na vsakega 6 ovčic. Ena pa je pribeketala sama na volišče. Odkar nam gospodari na Gorah g. Lovre, so se pri nas razmere veliko predrugačile. Dobro leto je minulo, odkar je imel v tukajšnji občini tedanji klerikalni kandidat g. Jože Gostinčar 60 glasov; in sedaj jih je dobil kandidat iste stranke samo 37. Socialni demokrat je imel takrat samo 2 glasu, sedaj pa 16. G. Lovre! Z izidom te volitve so pokazali naši občani, da se ne brigajo

več za vaše sladke, pa prazne besede, kakor tudi ne za one vašega adjutanta.

Najbolj pa peče g. Laha plemenita kri našega občinskega tajnika in njegov sokolski kroj. Gotovo mu je žal, da nima kake kapucinske kute ali pa vsaj „čukarski kroj“. „Sedaj ob zadnjih volitvah se je plemenita kri istega zmešala z internacionalno ter rodila sad 16 glasov.“

Morda pa bode prišel tudi čas, ko se bode tudi Lovretova blagoslovljena kri zmešala s kako drugo višje ali nižje vrste. Samo to se ne ve, kakšen sad bode rodila ta mešanica.

Eden izmed 16.

Iz ljubljanske okolice.

Iz Most. Št. Peterski kapelan Petrič se trudi po Vodmatu ter pri nas po Mostah, kako bi ujel več pobožnih dušic v klerikalno vojsko. Ustanavlja društva, prireja shode, veselice, zabave najrazličnejše vrste . . . V „Domoljubu“ in drugod pa zabavlja čez soc. demokrate. Mi opazujemo delovanje tega gospoda in vestno zasledujemo njegova pota. Ima seve precej sodelavcev, ki mu pomagajo. Prav tako — le še bolj, bo saj vojska proti vojski. Proti klerikalni, ljudstvu nevarni vojski bo stala naša rdeča armada. Proti „Domoljubu“ — naš „Naprej“. Proti njih društvom — naša organizacija. Sodrug iz Sela, iz Most in iz Zelene jame, vsi v organizacijo, vsi med odjemalce našega „Napreja“.

Z Viča. „Konsumno društvo za Ljubljano in okolico“ ima pri nas v Glincah svojo prodajalno. Reči moramo, da smo prav zadovoljni z njo. Blago pošteno, dobro, lepo po primerni ceni. In to že sedaj v začetku. Reklame ni posebne. Vendar se opaža govorjenje med delavci: „tudi mi, ki še nismo člani, bomo morali pristopiti v društvo“. Da, prav je tako. Tudi tisti, ki še niso, naj pristopijo, in videli bodo, kaj zmore združeno delavstvo! — Klerikalci hujskajo proti društvu in proti prodajalni. Tudi v lažnjivi „Naši Moči“ vpijejo na vse pretege. To naj nikogar ne moti, ampak le izpodbuja naj ga, da bo društvo še bolj napredovalo! Na delo vsi!

Iz Tržiča.

Zabavni večer. Organizirani rudarji smo dne 20. svečana priredili zabavni večer v prostorih gostilne I. Kavčič. Bil je imenitno obiskan. Vsem

se je zabava nad vse dopadla tako, da je bilo polno do jutra. Odbor se zahvaljuje za lep obisk. — Ob 2. uri po polnoči pa je prišel celo neki „Čuk“ (čuki ljubijo temno noč!), seveda je prišel pijan tako, kakor predpisujejo pravila za abstinentne... Hotel je delati zdražbo, ali naši ljudi se niso hoteli spuščati v oliko Papovovega možiceljna. Samo gostilničar ga je primerno poprosil za mir in red.

Naši klerikalci s Papovom na čelu se strašno jeze nad nami „rdečkarji“. Ne dajo miru, pa ga ne dajo. Zelo smo jim na poti. Lotevajo se vseh sredstev, samo da bi ovirali naš napredek. Kljub temu pa gremo vedno naprej!

Nekaj za našo občino. Gospodje, ki v'adajo v naši občini, bi potrebovali tudi nekoliko socialnega duha, zlasti recimo: v zadevi občinske politike. Stanovanj v Tržiču zelo primanjkuje. Kaj — ali bi ne bilo hvaležno delo, če bi občina tržiška sezidala nekoliko delavskih hiš za stanovanja delavcem? Tržič je industrielen kraj — naloga njegova bi bila zato, pobrigati se za tiste, ki tvorijo industrijo. In to so glavno **delavci!** Priporočamo to našim občinskim možem v resno razmišljanje!

Iz Trbovelj.

Iz občinske seje. Dne 6. svečana se je vršila plenarna seja občinskega odbora. Po prečitaniu zapisnika zadnje seje, ki se je vzel na znanje, je pozdravil župan obč. odbornika g. Burgerja, kateri je prišel prvič v sejo. — Sodrug Sitar omeni, naj se točke VII. in IX. dnevnega reda kot ena točka smatrajo. Zahtevi se je ugodilo. Na predlog poročevalca g. Krassnika so se prošnje Zupančiča Franca v Relju in Grčarja Alojzija v Gaberskem za podelitev gostilniške obrti odklonile. — G. Forte predlaga, naj se proš. ji Konrad Rožaja za razširjenje gostilniške obrti ugodi. Predlog je bil sprejet. — Odbornik g. Dirmajjer poroča, da kompitira sedem kompetentov na razpis službe občinskega redarja v Hrastniku. Po daljši debati se je sklenilo, nastaviti g. Florijana Peniča za pomožnega redarja v Hrastniku. — Odbornik Dežman omeni, da se je v Hrastniku lansko leto polovico več petroleja rabilo, kakor prejšnja leta in da je užigalec svetilk v privatnem stanovanju občinski petrolej žgal. Odbornik Goropevšek predlaga, naj se užigalca odpusti iz službe in se ga radi tatvine izroči sodniji. Po daljni razpravi se je predlog sprejel.

Odbornik Krassnik poroča, da je trboveljsko pokopališče last občine in da je imelo upravo dosedaj v rokah župnišče; župnišče je pa upravo oskrbovalo tako čudno, da je občina primorana prevzeti pokopališče v lastno oskrb. Predložil je tudi obširen pokopališčni red. Po debati, katere so se udeležili sodrug Sitar, Roš, Krassnik, dr. Marcius se je od poročevalca predloženi pokopališčni red po nekaterih popravkih sprejel in enoglasno sklenilo, prevzeti pokopališče v lastno občinsko upravo. — V pokopališčni odsek so bili izvoljeni gg. Goropevšek, dr. Marcius, Kramer, Krassnik in pa fajmošter.

Odbornik Roš poroča, da sta gg. dr. Žižek in Grosser vložila prošnjo za povrnitev selilnih stroškov. Sklenilo se je, povrniti dr. Žižeku 140 in g. Grosserju K 70. — Za pregledovalce letnega računa sta bila izvoljena gg. Krassnik in Dežman. — Odbornik Roš omeni, naj se kmetu Ocepeku plača svet za občinsko cesto po 20 vin. m². Zadeva se je za posredovanje odstopila županu.

Na mesto cestnega preglednika g. Sušnika v Sv. Katartni se je nastavilo g. Babiča. — V občinsko zvezo se je sprejelo: Oberstar Uršulo, Šibila Jurija, Kilerja Janeza, Kneza Franca, Gačnika Vincenca, Koritnika Vincenca, Prosenca Franca, Škorjanca Ivana, Novaka Simona, Jermana Alojzija, Piškurja Antona, Železnika Jožefa s sinoma Francem in Martinom in Binnelija Pavla. Zaradi nezadostnih dokazov se niso sprejeli: Kandolf Jakob, Smodič Jože, Glavač Alojzij, Jesenšek Rok, Hrup Jernej, Stadelbauer Friderik, Götz Frana, Obermajer Karla in Drnovšek Marija. — Na odlok štajerskega deželne odbora z dne 22. januarja 1909, št. 61.193 se je sklenilo, pobirati 15% užitninske doklade za leto 1909. — Sodrug Sitar interpelira župana: kaj je občina ukrenila na prošnjo Hrastničanov radi premestitve pošte v sredino kraja. Župan je omenil, da se je naredila vloga na pošto direkcijo v Gradcu, a ta še do danes ni ničesar ukrenila. — Odbornik Roš je izražal željo, naj bi se napravila telefonična zveza k g. dr. Žižeku v Hrastnik, oziroma naj se premesti telefonični aparat iz steklarne k dr. Žižeku. Zadeva se še tačasno opusti.

Odbornik dr. Marcius predlaga račun od optika Hlavka v znesku K 60.97 za umetno nogo za Zalokerju. — Župan poroča, da je šla pritožba radi dostavljanje sodnih dopisov na deželno sodnijo.

Odbornik Dernovšek omeni, da se kmetje pritožujejo radi previsoke takse za vaganje ter končno predlaga, naj se taksa od 40 na 20 vinarjev zniža. Predlog je bil sprejet. Ker ni nihče več k besedi oglasil, je zaključil župan sejo.

Demonstracija rudarjev. V soboto dne 13. svečana je izbruhnila demonstracija rudarjev na zahodnem revirju proti vodju rudnika radi pomanjkanja lesa pred rovom, radi varnostnih svetilk, slabega akorda, novo vpeljanih strelcev in radi zmerjanja in preganjanja delavcev. Veliko nezadovoljnost je bila že dalje časa opazati; — nezadovoljnost je bila tudi med pazniki i. t. d. — ali inženjer Heitman se ni oziral na delavstvo in je ignoriral z neolikanim postopanjem vse delavske pritožbe do časa, dokler ni bilo delavstvo primorano, proti preganjanju in zmerjanju vse potrebno v obrambo ukreniti. Ustavili so delo in korakali pred rudniško pisarno. Tu so odločno zahtevali, naj se preskrbi pred rovom dovolj lesa, naj se nastavi zadostno število strelcev i. t. d. Rudarsko tajništvo je poklicalo brzojavno rudniškega komisarja k obravnavi, pri kateri se je potem sklenilo, da mora biti vedno dovolj lesa pred rudnikom. V slučaju, da bi moral iti delavec med delom po les na „Holzplatz“, se mora zamujeni čas plačati. Glavice (kapselne) za varnostne svetilke se je naročilo in je upati, da jih sedaj ne bode več primanjkovalo. — Tudi glede akorda se je govorilo in je rudniška oblast izrekla, da bo pazila, da bode delavstvo tudi tozadevno zadovoljno. — Inženjer se je izgovarjal, da ima preobilo dela in „veliko“ odgovornost, vsled česar ni zameriti, če delavec k njemu pride pa ga ne najde pri dobri volji. Ti izgovori so seveda piškavi. Delavec ne pride nikoli brez vzroka k inženjerju, in inženjer mora kljub „veliki odgovornosti“ vedeti, da je delavec tudi človek in da se mora z delavcem tudi človeško ravnati. Delavstvo se je pri tem gibanju jasno prepričalo, da se brez organizacije dandanes ničesar ne doseže. Naj izvaja tudi konsekvence ter se naj organizirajo, ki še niso.

Opomni trboveljskim rudarjem. V Trbovljah bi bile razmere pri rudniku in v občini vse drugačne nego so, če bi se delavstvo veliko več brigalo zase nego se. Naši rudarji premalo berejo. Zlasti „Naprej!“ je vse premalo razširjen. Tudi „Rdeči Prapor“ se premalo čita. Priporočamo tudi delavskim zaupnikom, da storé v tem pogledu veliko več nego so storili doslej. Čas bi bil, da

bi Trbovlje korakalo zopet na čelu rudarskih organizacij. Torej — na delo!

Priliznjenost, ki sama ne pozna lastne revščine. Dne 8. svečana je neka rudarska žena darovala nekemu bogatemu gospodu prav lepo rejeno kokoš in štefan vina. Ni trajalo teden, je pa žena šla za moža v bolnišnico juho prosit. Ali bi ne bilo pametnejše, ako bi užival rudar kokoš in izpil štefan vina sam, bi se saj okrepčal, vsled njegove neumnosti se je pa drug! — Obžalovanja vredno je, da mora biti revež doma lačen. Navedli bi ime oseb, ali to za sedaj opustimo in si prihranimo za pozneje. Delavcem pa svetujemo, naj opuste tako „prikupovanje“, saj se v poznejših časih gotovo bridko kesajo. Opazovalec.

Ali sem že član Unije rudarjev? Tako bi se moral vprašati vsak rudar v Trbovljah? In kdor bi si odgovoril: nisem, ta naj bi se potrkal na prsi in si rekel: takoj se zapišem. Rudarji! Vse vas uči, da je potreba dobre organizacije za delavsko ljudstvo. In Vi — ali ste v tem oziru storili, kar je treba? Ne! Niste! Zatorej — roke k delu!

Iz Hrastnika.

O konsumnem društvu rudarjev v Hrastniku moramo napisati zopet par besedi. Ko smo povedali zadnjič, da so gg. Majcen, Ajdovnik in Katkič in še par njim podobnih delali na vse kriplje, da bi društvo propadlo, so se ti gospodje zelo jezili. Tudi danes jim moramo na polna usta reči, da so ti gospodje krivi, da je društvo tako daleč prišlo. Gosp. Urban Koželj je gospodaril pač tako, kot je videl, „kakšne ljudi ima okrog sebe“. Sedaj pri sodnji se izgovarja, da so gosp. Majcen, Ajdovnik, Adamčič, Lamper, Skobe vsega krivi. On je nedolžen kot jagnje, ampak odborniki so krivi ... Pa o tem se bomo še več pogovorili. Za danes svetujemo tem možem, naj lepo molče in naj bodo prav tiho, inace bo — drugače! — Vsem drugim rudarjem pa moramo reči to-le: Konsumno društvo rudarjev je Vaše rudarsko društvo, dolžnost Vaša je zato, da kupujete svoje potrebe v tem društvu in da tisti, ki ste društvu kaj dolžni, tudi plačate svoje dolgeve. Kdor ne bo plačal, se ga bo tožilo ter naznanilo v časopisu. Kdor nima ozira proti društvu, ga tudi društvo ne bo imelo proti njemu.

Čudni ljudje so hrastniški rudarji. Toliko časa, dokler je konsumno društvo nazadovalo, dokler je vidno propadalo, so se ga držali — sedaj, ko je novi odbor na delu z vsemi močmi, ko dela noč in dan, da bo društvo v redu, mu pa delajo nekateri največje ovire. To ni lepo in ni moško in tudi nevredno za delavce.

Gosp. rudniški ravnatelj Lales hoče sedaj indirektno škodovati društvu. Mi mu odkrito povemo: če hoče mož boj, ga bo imel, če hoče mir, za Koželjeve grehe nismo odgovorni; obžalujemo jih, ker sami gmotno trpimo vsled njih, ali to nas ne bo motilo nastopiti tako kot je treba. Torej: clara pacta, boni amici ...

Naš „Naprej“ priporočamo vsem hrastniškim delavcem, da ga marljivo bero. Vsak naj ga naroči pri naših raznašalcih. Stane samo 8 vin. števila. — Zaupnikom našim pa svetujem, naj gredo na delo z vso marljivostjo, ki je potrebna, da se naš „Naprej“ po Hrastniku dovoljno razširi.

S Štajerskega.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Kdor je le pokukal na Štajersko, ta je opazil na občinskih tablah zapisano: Beračiti je prepovedano. In res, ako gre berač od hiše do hiše, gorje mu! Samo eden sme to storiti in z bisago hoditi po vasi. To je naša prečastita duhovščina. Za njo prepoved beračenja ne velja. Zdaj predpustom so pobirali klobase, jajca in denar, od 10 dni naprej. Zanimljivo je to: naš g. dekan in kaplan pridigjeta drugače, da so tiste hiše, kjer se bero napredni časniki, zaklete in bogve, kaj še vse — ko se pa dobijo klobase, jajca in denar, tedaj seveda pa se ne izognejo takih hiš. Gotovo bi se tudi vzelo od hudiča, če bi hotel kaj dati. No, pa tudi to je dobro, saj ljudje bolj izpregledujejo in začenjajo bolj misliti s svojo glavo.

Rtbnica na Pohorju. Pri nas na Pohorju se naše delavstvo prav lepo giblje, samo eno je: premalo se bere. Premalo se zanimajo naši delavci za dobre in koristne častnike. „Naprej!“ bi moral biti v rokah vsakega delavca, ali, če pogledamo število odjemalcev, vidimo, da še veliko delavcev manjka v listini. Treba bo še bolj in še več delati. — Upamo, da se tudi v naših krajih izpremeni žalostni položaj in da tudi nam zasijejo boljši časi.

Zidani most. Benkovič se trudi! Pot mu teče s čela, na pomoč kliče, kogar pozna, magari tudi

— švaba, če je prav hud Slovenec, ki bi pojedel v žlici vode vse švabe (Nemce). Seve, stari pregovor pravi: hudič v sili tudi muhe je. No, Benkovič je tudi v sili, če mu hodijo švabi na pomoč. „Premetariji“ so mu pri sici. No, upamo pa, da mu bodo tudi tam ostali, kajti od srca pa na tla je daleč. Železničarji ne potrebujejo „premetarske cvece“ (prometne zveze), kajti imajo svojo strokovno organizacijo, ki je edina prava zaščitnica delavskih koristij.

Brežice. Mislim, da je večina naročnikov „Napreja“ v Brežicah v vrstah železničarjev, zato bo dobro, če vam razložim nekoliko naš položaj. Pri nas rujejo klerikalci prav hudo proti železničarski organizaciji; vpijejo: Vaša organizacija je draga, 60 krajcarjev morate plačevati, pojdite k nam, pri nas bomo vzeli od vas le 30 krajcarjev. Smejati in jeziti se mora človek nad temi zvižanježi. Drugih sredstev že nimajo, sedaj so prišli na to: bolj poceni je prometna zveza! Prav, gospodje; mi vam pa povemo: res je bolj po ceni, zato je pa za nič! Železničarska organizacija je edino socialistična. — Nekaj delavcev na progi imajo klerikalci v svojih mrežah, kar je seve zelo žalostno, in ti vpijejo: Nič nismo dobili! Da, res je: južna železnica je vsem izboljšala plače, na prožne delavce pa je pozabila. Zakaj? Zato, ker jih je zelo malo v organizaciji, ker se (izvzemši nekaj krajev) za vse drugo bolj brigajo kot za svojo organizacijo. Mi svetujemo tudi našim: le držite se svoje organizacije, pa boste videli, da bo prav za vas. Ne poslušajte klerikalcev, ki vam hočejo le škodovati. Organizacija bo tudi vam priborila boljšo plačo, če se boste redno držali.

©pravilna številka A 171/8
31

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Idriji sta po prošnji varuha dediča ned. Janeza Tončiča naprodaj

po javni dražbi

sledeči nepremičnini, ki spadata v zapuščino Beti Božič iz Idrije št. 208 in za kateri sta se ustanovili pristavljeni izklicni ceni in sicer: Vlož. št. 545 k. o. mesto Idrija (stavb. parc. št. 554 hiša s hlevom na Jeličnem vrhu št. 527, vrt parc. št. 1207/4) za ceno 1723 K 5 v in vlož. št. 625 k. o. mesto Idrija (travniki parc. št. 1164/1) za ceno 1049 K 70 v. Dražba se bo vršila 13. marca 1909 ob 9. uri dop. pri sodišču v Idriji v sobi št. 1.

Ponudbe pod izklicno ceno ceno se ne sprejmo. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno. Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču.

C. kr. okrajno sodišče v Idriji oddatek I., dne 22. svečana 1909.

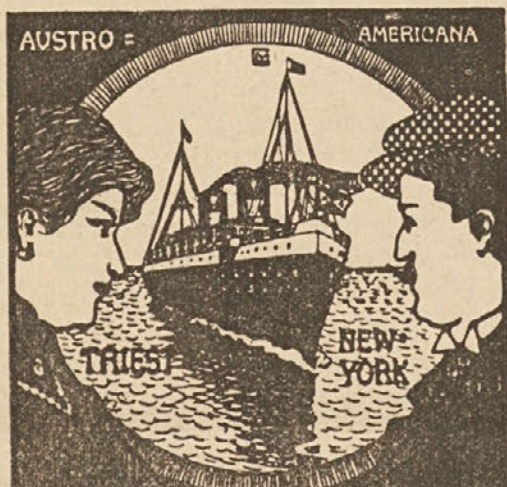
Svoji k svojim!

Vsem delavcem in delavkam občine Moste in drugod se priporočam za vsa dela, ki spadajo v čevljarstvo stroko. Vsak bo pri meni prav izbornostrežen; delam solidno in po zmerni ceni.

Franc Pipan

čevljarški mojster

MOSTE PRI LJUBLJANI.

*Putniki v Ameriko
Hateri želijo dobro, po ceni in
ra nashivo potovati raj se obrnejo
na
Simona Kmetetza
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Kotavarska Pojaznita dajo se izpolniti*

Vabilo

na

občni zbor

Občnega konsumnega : društva v IDRIJI :

ki se vrši

dne 7. marca ob 9. uri dop.

v pivovarni pri „Črnem orlu“

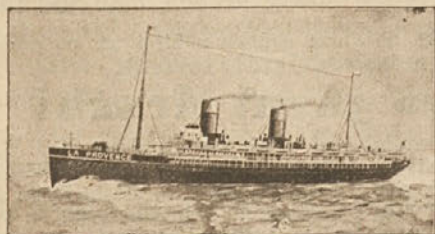
== v Idriji. ==

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zašnjega občnega zbora.
2. Računsko poročilo za leto 1908.
3. Razdelitev čistega dobička in podelitev odveze
pred tojništvu.
4. Volitev 2 članov predstojništva.
5. Volitev nadzorništva (treh članov in namestnikov).
6. Rani predlogi in nasveti.

Pristop s člansko knjižico, oziroma s potrdilom o
oddanih znamkah.

ODBOR.

Samo 6 dni!

Ed. Šmarda

12-4

potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 18.

Francoska linija Havre-
New-York samo 6 dni!

„ **Restavracija pri „Zajcu“** „
Sodnijske ulice šte. 6 12--6
 se priporoča sl. občinstvu za obilen obisk.

Schneider & Verovšek 12-7
 = trgovina z železnino in stroji =
Ljubljana :: Dunajska cesta 16
 priporoča svojo veliko zalogo kuhinjske
 posode, okove za pohištva in stavbe, orodje
 :: in rokodelske stroje za vse stroke. ::
 = Poljedelske stroje in motorje. =

: Restavracija „pri Levu“ :
Marija Terezija cesta šte. 16
 — se priporoča. —
 12-7 Beti Kos, restavraterka.

Proda se iz lastne roke

nova zidana hiša

blizu cerkve, eno uro od postaje; ima dva vrta.

Po dogovoru se da zraven ena njiva in hosta
 na lepi ravnini. Več pove

Gašper Kajtna

2-2 v Račici, Loka pri Zidanem mostu.

ANTON BAJEC * umetni in trgovski vrtnar
 v Ljubljani :: Pod trančo 24-7
 :: Cvetlični salon, izdeluje šopke, vence s trakovi. ::
 Vrtinarija na Karlovski c. 2. - Zunanja naročila točna.

Kje se dobe najboljši poljedelski
 stroji, kakor mlatilnice, gepeljni, čistil-
 nice, preše za sadje i. t. d. ?

Edinole pri: 6-6

Fr. Stupica

v Ljubljani, Mar. Terezije cesta
 šte. 1., Valvazorjev trg šte. 6

in zakaj? zato, ker so dotični stroji: iz
 najboljših tovarn sveta, najbolje sestav-
 ljeni, ker se istih proda na tisoče in ti-
 soče komadov in se ravno radi tega, ker
 se jih izdeluje v velikih množinah, do-
 bivajo po nizkih cenah. Moji stroji so
 povsod jako priljubljeni. — Obračajte se
 na mojo trdko pri nakupu stavbenih
 potrebščin, portland-cementa, traverz,
 železniških šin in druge različne želez-
 nine in raznega orodja, nagrobnih križev,
 ... tehtnic. ...

Delavci, sodrugi, naročajte le delavski tisk.

Kmečka delavska
gospodarska zadruga
v Dobravljah, Goriško.
 Registrovana zadruga z omejeno zavezo.
Ustanovljena 1. 1908.

Vino se pošilja od 56 litrov naprej
 po jako zmernih cenah.

Podpisano se tem potem zahvaljuje
 dosedanjim vinskim odjemalcem; po-
 sebno občnemu konsumnemu društvu v
 Ljubljani, delavskemu konsumu v Idriji,
 zasebnikom v Mirnu in drugod.

To priliko pa uporabi, da priporoča
 veliko množino še neprodanega vipav-
 skega naravnega vina iz lastnih kleti zdru-
 ženih kmetov iz Dobravelj, Strilj, Brji,
 Šmarji, Rihemberga, Kamnja in bližnjih
 vasi, vsem svojim dosedanjim in novim
 odjemalcem po Kranjskem, Primorskem,
 Štajerskem, Koroškem in drugod.

21

Zadružno vodstvo.

GRIČAR & MEJAČ, Ljubljana

Prešernove ulice števil. 9

12—5

priporočata v največji izberi po najnižjih cenah

obleke za gospode, obleke za dečke, obleke za otroke, površnike za gospode in dečke, žakete za dame, paleta za dame, plašče za deklice.

10 zapovedi za zdravje

24—8

:: lično tiskane, vpošlje poštne prosto in zastoj ::

lekarnar Trnkóczy v Ljubljani.

Dobijo se tudi osebno v njegovi lekarni.

Kašelj.

Kdor trpi na kašlju, rabi naj povsod preizkušeno olajševajoče in zelo okusne

Kaiserjeve prsne karamele.

5120 notarsko overovljenih spričeval kaže uspehe pri kašlju, hripavosti, kataru in zažlemanosti.

Paketi po 20 in 40 vin. — Pravi so le z znamko: „Tri jelke“. — Zaloga pri

Danielu Pircu, lekarnarju v Idriji.

DRAGOTIN PUC

12—7

tapetniški in preprogarski mojster

Ljubljana :: Marije Terezije cesta št. 16.

Krasne pomladanske novosti

priporočata

24—1

prva in edina slovenska modna trgovina za gospode

Engelbert Skušek

LJUBLJANA

Mestni trg števil. 19.

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček „cikorije“, temveč določeno znamko:

„Franck“

da imate zagotovilo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na te varstvene znamke in podpis, kajti naše zamotanje se v enakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja,

Varstv. znamka.

Varstv. znamka.

Varstv. znamka.

Henrik Franck's sinovi

Zagreb.

al Kuw. X 4457, 3:7. II.W.W.